Sigdal kommune

Tilstandsrapport for grunnskolen Sigdal 2018

Oktober -2018

1. Kvalitetssikring i for skolene i Sigdal kommune 3
Den gode skole 3
Nøkkelinformasjon om lokale forhold, årsverk og antall elever 3
Årsverk 3
Skoleeiers egenvurdering 4
Elever 4
Spesialundervisning 5
Skoleeiers egenvurdering 6
Forutsetninger 6
Foreldrenes utdanningsnivå 6
Skoleeiers egenvurdering 7
Lærertetthet 7
Lærertetthet 1.-7. trinn 8
Lærertetthet 8.-10. trinn 8
Skoleeiers egenvurdering 8
Læringsmiljø 9
Hva fører til gode resultater? ..... **Feil! Bokmerke er ikke definert.**
Vurdering for læring 9
Skoleeiers egenvurdering 9
Arbeidsro og mestring 10
Skoleeiers egenvurdering 11
Støtte fra lærerne og faglige utfordringer 12
Trivsel og motivasjon 13
Skoleeiers egenvurdering 14
Mobbing 14
Skoleeiers egenvurdering 15
Elevdemokrati og medvirkning 16
Skoleeiers egenvurdering 16
Læringsresultater i norsk 17
Nasjonale prøver i lesing 17
Eksamen og standpunktkarakterer i norsk 18
Læringsresultater i matematikk 19
Nasjonale prøver i regning 19
Eksamen og standpunktkarakterer i matematikk 20
Skoleeiers egenvurdering ..... **Feil! Bokmerke er ikke definert.**
Læringsresultater i engelsk 21
Eksamen og standpunktkarakterer i engelsk 22
Skoleeiers egenvurdering 23
Grunnskolepoengsum 23
Skoleeiers egenvurdering 24
Gjennomføring av videregående skole 25
Skoleeiers egenvurdering 25
Analyse og refleksjoner ..... **Feil! Bokmerke er ikke definert.**
Utviklingsmelding for 2018 26
Relevant bakgrunnslitteratur og lenker 26

1. **Kvalitetssikring i for skolene i Sigdal kommune**

Dette er tilstandsrapporten for Sigdal kommune. Hensikten er å presentere indikatorer og refleksjoner som kan styrke dialogen mellom skoleeier, skoleledelse og politisk nivå om kvaliteten og satsingsområdene i skolen.

Den gode skole

Basert på listen av fokusområder og ønsket utvikling vil vi i perioden 2017-2021 fokusere på:

1. Elevene opplever mestring og får et godt læringsutbytte
2. Elevene opplever å være inkludert i et godt læringsmiljø
3. Eleven er trygge på egen identitet
4. Elevene er inkluderende og utvikler gode verdier og holdninger

Nøkkelinformasjon om lokale forhold, årsverk og antall elever

Indikatorene som presenteres her i tabellen forklares utdypende hver for seg senere i rapporten.

Indikatorer	Snitt
Foreldrenes utdanningsnivå	14,5
Klasseledelse	4,23
Vurdering	4,22
Motivasjon og mestring	4,23
Nasjonale prøver, 5. trinn	51,5
Nasjonale prøver, 8. trinn	47,1
Nasjonale prøver, 9. trinn	52,2
Grunnskolepoengsum	40,57

Årsverk

Tallene hentes direkte fra GSI (C. Årsverk) i stillingsprosent. 1 årsverk = 100. Beregnes på bakgrunn av årstimer fra ramme B etter formelen årstimer/741 for barnetrinn og årstimer/656 for ungdomstrinn. Nedenfor presenteres antall årsverk med godkjent undervisningskompetanse i de fag/trinn de underviser på i alt som en graf slik at man kan se utvikling over tid.

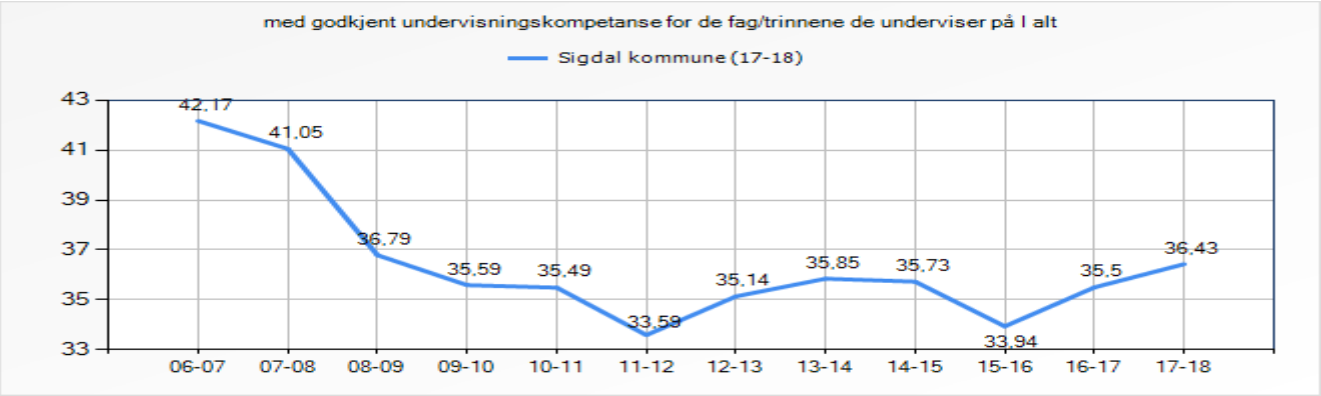

Skoleeiers egenvurdering

Lokale mål – Den gode skole 2017-2021

Sigdalsskolen har tilstrekkelig med ressurser:

- ***Alle medarbeiderne i skolen har relevant fagutdannelse.***

Stortinget har vedtatt å stille krav om at alle lærere i grunnskolen som underviser i matematikk, engelsk, norsk, samisk og norsk tegnspråk, skal ha fordypning i disse fagene. Kommuner og fylkeskommuner har ti år på seg.
Skolene i Sigdal har for det meste faglært personell, med unntak av at noen lærere ikke innfrir det nye kompetansekravet i engelsk, norsk og matematikk. I tillegg har vi noen lærervikarer og barne/ungdomsarbeidere som ikke har utdannelse utover videregående skole. Skoleåret 2018/19 settes det i gang desentralisert videreutdanning i norsk over to år for lærerne som ikke er godkjent etter nye kompetansekrav. Antall årsverk varierer noe på bakgrunn av ressurser til elever som kommer inn fra andre kommuner med egne ressurser.

Elever

Klasse	1.klasse	2.klasse	3.klasse	4.klasse	5.klasse	6.klasse	7.klasse	8.klasse	9.klasse	10.klasse
Antall	45	33	33	44	42	53	46	42	39	47

Antall elever skoleåret 2017/18: 424

Indikatorer og nøkkeltall	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18
Talet på elevar	422	431	429	419	424
Årsverk for undervisningspersonale	40,5	40	39,3	40,3	43
Andel undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	100,0	100,0	97,2	96,7	94,4

oppdatert: 02.09.18 - 14:11. Kilde: Skoleporten,

	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2222	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026	2026/2027	2027/2028	2028/2029
1.klasse	29	25	31	30	17	36	28	28	27	28	28
2.klasse	45	29	25	31	30	17	36	28	28	27	28
3.klasse	35	45	29	25	31	30	17	36	28	28	27
4 klasse	33	35	45	29	25	31	30	17	36	28	28
5.klasse	45	33	35	45	29	25	31	30	17	36	28
6. klasse	43	45	33	35	45	29	25	31	30	17	36
7. klasse	54	43	45	33	35	45	29	25	31	30	17
8. klasse	47	54	43	45	33	35	45	29	25	31	30
9.klasse	42	47	54	43	45	33	35	45	29	25	31
10. klasse	40	42	47	54	43	45	33	35	45	29	25
Prognose	**413**	**398**	**387**	**370**	**333**	**326**	**309**	**304**	**296**	**279**	**278**

Oppdatert 31.10.18.

Elevtallet i Sigdalsskolen har hatt et gjennomsnitt på 430 elever frem til 2014. Nå er gjennomsnittet på 425 elever pr år for de siste fem årene. Høsten 2018 starta 410 elever ved skolene i Sigdal**.** Det er en nedgang på 14 elever fra våren -18. I prognosen fra april 2018 lå det an til at det skulle starte 413 elever høsten 2018.
I følge befolkningsstatistikken går elevtallet ned fra 424 elever skoleåret 2017/2018 til 326 elever skoleåret 2023/2024. Over en periode på 5 år (fra 2017) vil elevtallet reduseres med 98 elever. Fra 2017 til 2028 vil elevtallet kunne reduseres med ca 146 elever. I prognosene fra SSB går elevtallet i Sigdalsskolen kraftig ned. I prognosen er både fødselstall, innvandring og forventet tilflytting tatt med, beregnet ut fra middels nasjonal vekst. En slik utvikling vil få betydning for elevtallet, både ved den enkelte skole og i den enkelte klasse. I dag varierer trinnstørrelser fra ca 7-20 elever på barnetrinnet.

Skoleeiers egenvurdering

Lokale mål – Den gode skole 2017-2021

Sigdalskolen bidrar til godt omdømme for Sigdal kommune:

- ***Skolens omdømme bidrar til økt innflytting til kommunen***

Det er nedgang i fødselstallet i Norge generelt, og kommuner som ligger i utkantene rammes spesielt. Skolenes omdømme er godt. Elevene fra Sigdal blir sett på som solid og god arbeidskraft. Gode karakterer i videregående skole, og lite fravær kjennetegnes ungdommene fra Sigdal kommune. Utfordringene her i bygda blir hvordan vi skal opprettholde et godt fagmiljø i grunnskolen, og hvordan vi kan klare å ivareta elevenes læringsmiljø på optimal måte når miljøene blir så små. Ved opprettholdelse av dagens skoleorganisering vil alle barneskolene være fådelte fra høsten 2019. Det vil si at elever fra forskjellige trinn er i samme klasse. Et annet vurderingsspørsmål, er selvfølgelig det økonomiske grunnlaget for å opprettholde skoletrukturen kommunen har i dag. Sigdal kommune må planlegge for fremtiden, slik at vi utnytter ressursene på best mulig måte. Med dagens skolestruktur har Sigdal kapasitet på ca 150 elever pr. skole. Det vil si en kapasitet på ca. 600 elever tilsammen. Behovet for skoleplasser om syv til åtte år, er bare halvparten av dette.
Det er satt i gang en ekstern barnehage- og skoleanalyse høsten 2018, slik at vi får et godt grunnlag til å ta gode beslutninger om fremtidens skole i Sigdal. Sigdal kommune har i sin kommuneplan en rekke tiltak for å styrke og støtte opp om utvikling og vekst i kommunen, blant annet legges det opp til utvikling av tomter . Dette kan påvirke utviklingsprognosene våre.

Spesialundervisning

Tradisjonelt har det vært vanlig å dele elevgruppen i to. Enten så får eleven tilpasset opplæring innenfor rammen av den ordinære undervisningen eller spesialundervisning. Spesialundervisning er en form for tilpasset opplæring som tar sikte på å hjelpe elever med særskilte behov, som ikke kan dekkes innenfor rammen av det ordinære opplæringstilbudet. I følge opplæringslovens § 5-1 har elever som ikke har eller som ikke kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, rett til spesialundervisning. Dette skjer etter et enkeltvedtak.

En utfordring er imidlertid at elever som får vedtak om spesialundervisning ofte har en tendens til å fortsette å motta slik undervisning. De færreste kommer tilbake til normal oppfølging. I de siste årene har det derfor blitt mer vanlig å dele elevgruppen i tre. Når en eller flere elever møter utfordringer, følges disse elevene tett opp i kortere eller lengre perioder. Hensikten med slik tett oppfølging, er å gi elevene litt ekstra som gjør at de kan klare å følge med i den ordinære undervisningen. En slik strategi er tenkt å hjelpe elevene raskere, samt redusere behovet for spesialundervisning.

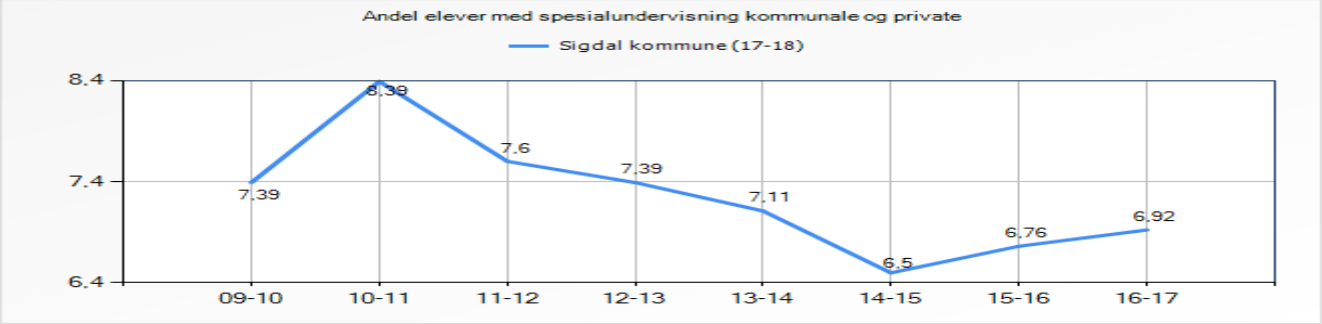

Data hentet fra SSB tabell 06806. Tallene på fylkes- og nasjonalt nivå vil ha små avvik fra SSB og GSI tall grunnet kommuner med så lavt elevantall at disse er unntatt offentligheten.

Skoleeiers egenvurdering

Lokale mål – Den gode skole 2017-2021

Sigdalskolen har tilstrekkelig med ressurser:

- ***Skolene tilføres tilstrekkelig med timeressurser til å ivareta elever med spesielle behov***

Det er ikke et mål i seg selv å ha lavest andel elever med spesialundervisning. Ifølge Peder Haug tyder forskningen på at en femtedel av elevene i skolen strever i så stor grad at de trenger ekstra oppfølging. Dette betyr at dersom omfanget av spesialundervisning går ned, må omfanget av tett oppfølging gå opp. Derfor bør omfanget av spesialundervisning vurderes opp mot lærertetthet og hvilke opplegg skolene har for tett oppfølging. Sigdal kommune har lite spesialundervisning sammenliknet med andre kommuner.
I Sigdal kommune har skolene et rammetimetall på 1233 timer pr. uke. Rammen har økt de to siste årene pga tidlig innsats. Sigdal kommune hadde eget prosjekt til spesialundervisning, på kr.425 000,-. Dette tiltaket falt ut i januar 2018, og skolene må nå ta all spesialundervisning innenfor rammetimetallet.

Forutsetninger

Foreldrenes utdanningsnivå

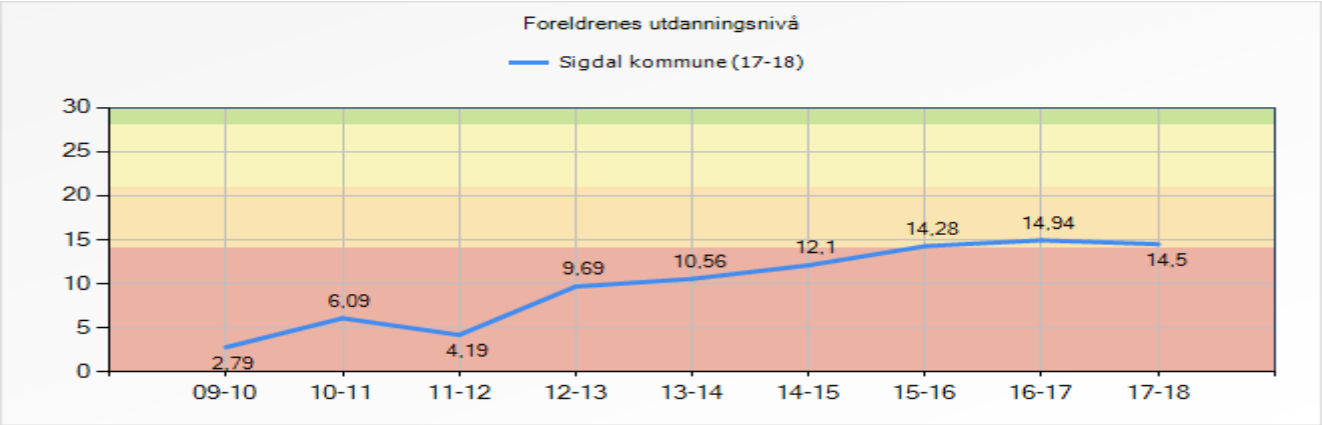

Utdanningsnivået i Sigdal har hatt en jevn positiv utvikling fram til skoleåret 2016/2017. Skoleåret 2017/2018 peker kurven noe ned. Barn av foreldre med grunnskole som høyeste utdanning har i gjennomsnitt 12 grunnskolepoeng mindre enn barn av høyt utdannede foreldre. Hele 80 prosent av guttene på yrkesfag med lavt utdannende foreldre fullfører ikke videregående opplæring på normert tid.

Skoleeiers egenvurdering

Lokale mål Den gode skole 2017-2021

Foresatte opplever et godt samarbeid med høy grad av involvering

- ***Foresatte opplever at det er god dialog mellom skole og hjem.***
- ***Foresatte blir sett på som en viktig ressurs for skolen***

Det blir stadig flere studenter ved universiteter og høgskoler, men bare 40 prosent av studentene med lavt utdannede foreldre har fullført en grad etter ti år. Sosial bakgrunn utgjør store forskjeller i hvordan det går med oss i utdanningssystemet. Samtidig ser vi at det generelle utdanningsnivået i befolkningen stadig stiger. Resultater fra de nasjonale prøvene viser at jo høyere utdanning foreldrene har, desto større andel av barna skårer på høyeste mestringsnivå. For eksempel skårer nesten 33 prosent av femteklassinger med høyt utdannede foreldre på høyeste mestringsnivå i regning, mens andelen for elever med lavt utdannede foreldre er 15 prosent. Det er også store forskjeller i lesing og engelsk etter sosial bakgrunn, og vi ser den samme tendensen for alle klassetrinnene som avlegger nasjonal prøve. I Sigdal har vi hatt en relativ god utvikling av utdanningsnivå de siste årene. Skolene opplever et godt samarbeid med foreldrene. Foreldrene har medvirket til å lage en kvalitetsplan for samarbeidet mellom skole og hjem. Dette arbeidet ble ferdigstilt våren 2018.

Lærertetthet

Hva betyr lærertetthet for elevenes læring?
Det er forsket mye på effekter av klassestørrelse og lærertetthet, men effekten er ikke entydig (Leuven m.fl., 2008; Bonesrønning og Iversen 2008, 2010). Flere lærere og mindre klasser gir ikke nødvendigvis et bedre læringsutbytte for elevene. (Utdanningsdirektoratet – Forskning viser 02/2013 – Sprikende funn i forskning på lærertetthet). I de studiene som finner en positiv effekt av redusert klassestørrelse, er den ofte svak og blir knyttet til elevenes sosioøkonomiske bakgrunn, innvandrerbakgrunn/etnisk bakgrunn eller at elevene har faglig svake resultater. Lærerens erfaring kan også spille inn. Samtidig er det enkelte studier som viser at klassestørrelse kan ha en betydelig effekt, også på lang sikt (Chetty m.fl.,2011; Fredriksson m.fl., 2013).

Statistisk sentralbyrås rapport om tilskudd til økt lærertetthet viser at tilskuddet førte til økt lærertetthet ved skolene som fikk tilskuddet, man forskerne finner ingen effekt av dette på elevenes læringsutbytte (Kirkebøen m.fl., 2016). Mangelen på entydige funn betyr ikke at det ikke kan være en sammenheng mellom lærertetthet og elevenes læring. For eksempel kan lærertetthet kan ha ulik betydning for elever på ulike trinn. Flere pågående forskningsprosjekter undersøker disse problemstillingene.

Lærertetthet 1.-7. trinn

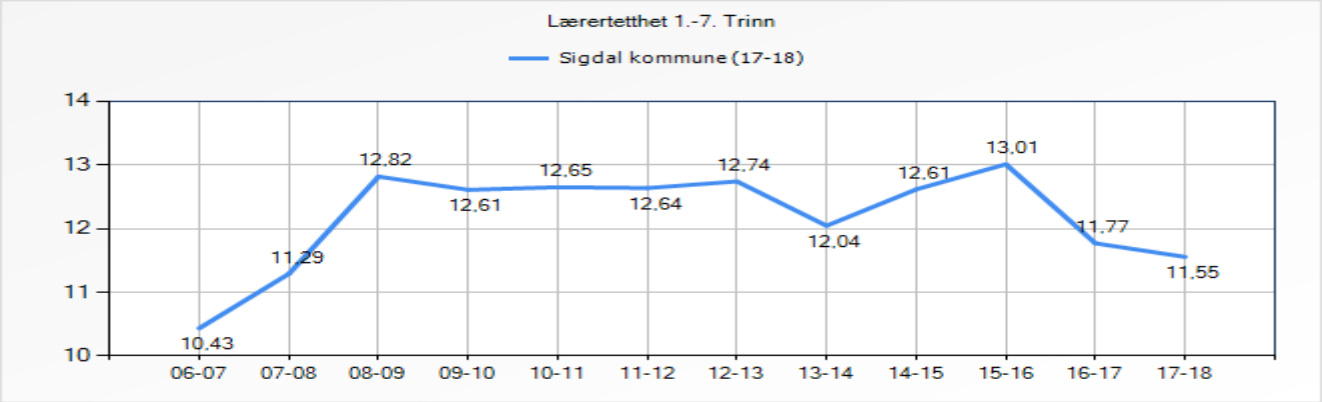

Lærertetthet 8.-10. trinn

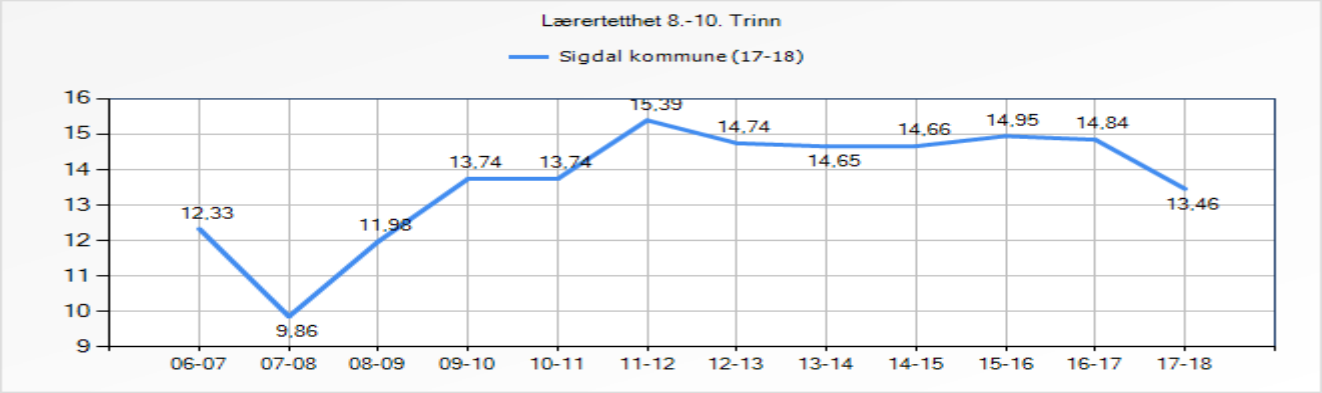

Skoleeiers egenvurdering

Lokale mål – Den gode skole 2017-2021

Sigdalsskolen har tilstrekkelig med ressurser:

- ***Det er en grunnbemanning på hver skole tilsvarende en lærer pr time pr klasse.***
- ***Det skal ikke være mer enn 15 elever i en del praktiske fag som M&H, K&H, svømming, musikk og under forsøk i naturfag, samt i alle valgfagene på ungdomsskolen***
- ***Skolene tilføres tilstrekkelige timeressurser til å ivareta elever med spesielle behov***

På skolene våre har lærerne færre elever i undervisningsgruppen i ordinær undervisning enn nasjonalt. Skolene i Sigdal er små, og klassene / gruppene vil nødvendigvis bli deretter. Rammetimetallet skoleåret 2017/2018 er styrket på grunn av tidlig innsats.

Læringsmiljø

Elevundersøkelsen kartlegger elevenes opplevelse av hvordan de trives på skolen, deres motivasjon for å lære, hvordan de opplever lærernes faglige veiledning, hvor tilfredse de er med elevdemokratiet på skolen og med det fysiske læringsmiljøet. I tillegg svarer elevene på spørsmål om utbredelse av mobbing på skolen.
Alle elever og lærlinger skal inkluderes og oppleve mestring. Skoleeiere og skoleledere er pålagt å gjennomføre Elevundersøkelsen for elever på 7. og 10. trinn. Sigdal Ungdomsskole har ved en feiltakelse ikke gjennomført elevundersøkelsen i 2017. Skolen utfører selv hvert eneste år egne elevundersøkelser, og den er gjenstand for analyse og tiltak. Vi går nå igjennom egne rutiner og sjekkpunkter, slik at dette ikke gjentar seg. Rektor på ungdomsskolen vil som vanlig lage en egen tilstandsrapport for 2018, hvor resultater, vurderinger og tiltak presenteres. Resultatene som presenteres om læringsmiljø i denne tilstandsrapporten omhandler barneskolene.

Vurdering for læring

Referanse: Trude Slemmen (2009)

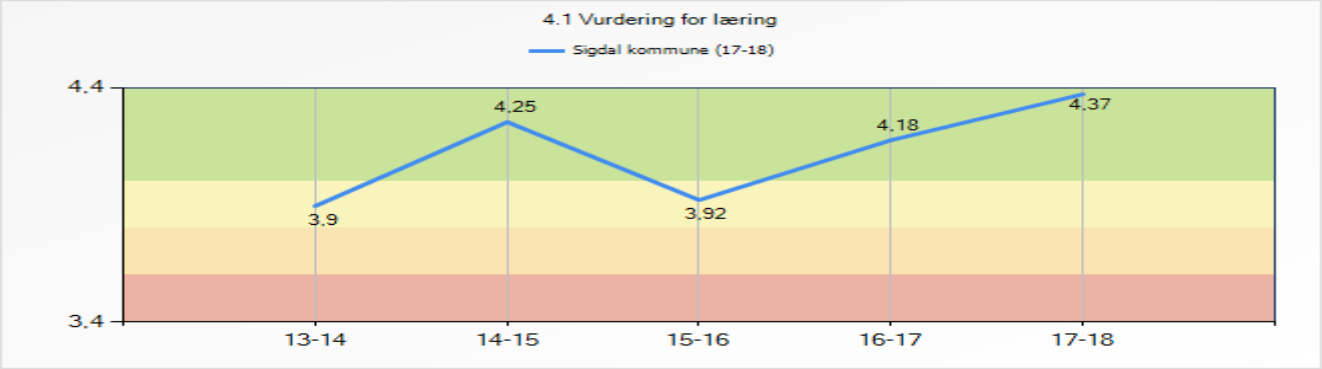

Klasseledelse handler om lærernes evne til å skape et positivt klima, etablere arbeidsro og motivere til arbeidsinnsats. Det må være et asymmetrisk forhold mellom lærer og elev siden ledelse handler om samarbeid, blir lærerens relasjonelle kompetanse avgjørende. Internasjonal forskning viser at det er viktig at læreren har en tydelig struktur i undervisningsforløpet, med klart formulerte mål og forventninger til alle elevene tilpasset den enkeltes forutsetninger og behov. Det er også viktig at elevene får konstruktive tilbakemeldinger på sin faglige og sosiale utvikling, og er aktive i sitt eget læringsarbeid.
På bakgrunn av en analyse av data fra Elevundersøkelsen, samt data fra VIGO, kan sammenhengen presenteres på følgende måte: God vurderingspraksis og tydelig klasseledelse bidrar til høyere motivasjon og innsats, noe som igjen bidrar til at elevene mestrer mer. Da øker sannsynligheten for bedre faglige resultater, at flere fullfører og består videregående opplæring, samt at færre slutter.

Skoleeiers egenvurdering

Lokale mål – Den gode skole 2017-2021

Elevene opplever mestring og har positiv faglig utvikling.

- ***Elevene har god forståelse av hva som er læringsmålene for undervisningen.***
- ***Elevene opplever å få klare og tydelige tilbakemeldinger i læringsarbeidet.***
- ***Elevene vurderer eget læringsutbytte.***
- ***Elevene har påvirkning på eget læringsarbeid.***
- ***Elevene får tilpasset opplæring.***

I Sigdalsskolene oppgir elevene at de har lærere som forklarer de målene, og hva som legges vekt på når det vurderes.

Arbeidsro og mestring

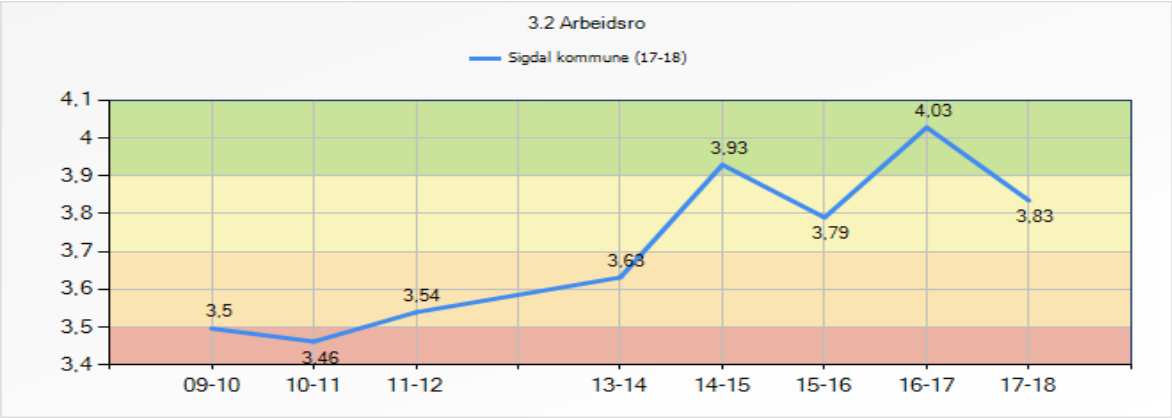

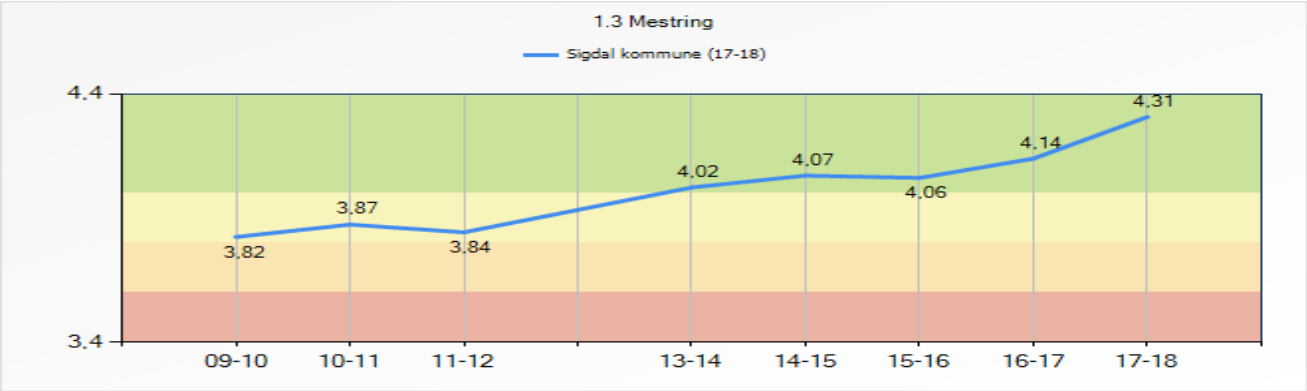

Figuren under viser hvordan svarfordelingen for elevene plasseres i en firefeltstabell, som består av forholdet mellom arbeidsro og mestring. Aksen som viser arbeidsro består av variabel 3.2. Arbeidsro, mens aksen som viser mestring består av variabel 1.3. Mestring.

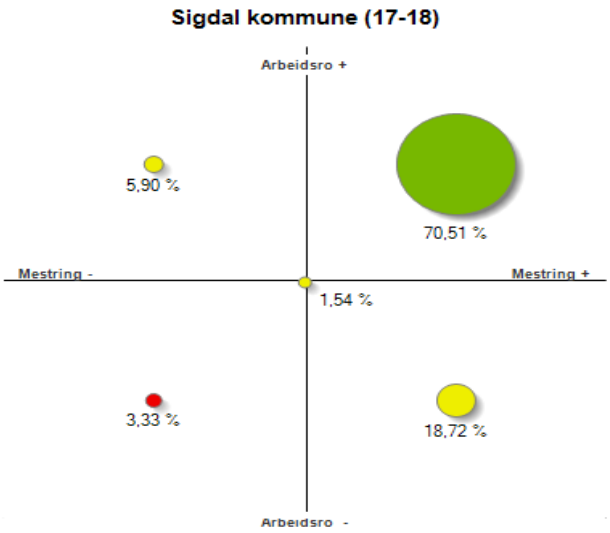

Høy grad av arbeidsro, høy grad av mestring I denne kvadranten ser vi andelen elever som oppgir at de både opplever arbeidsro og at de mestrer arbeidsoppgavene i fagene.
Mindre grad av arbeidsro, høy grad av mestring I denne kvadranten ser vi andelen elever som oppgir at de opplever mindre grad av arbeidsro, samtidig som de mestrer arbeidsoppgavene i fagene. Spørsmålet er om disse elevene mestrer arbeidsoppgavene på tross av eller på grunn av at det er mindre arbeidsro
Midten Her ser vi hvor mange elever som gjennom sine svar i elevundersøkelsen, plasseres ved origo. Denne elevgruppen kjennetegnes ved middels grad av arbeidsro og middels grad av mestring.
Høy grad av arbeidsro, mindre grad av mestring I denne kvadranten ser vi andelen elever som oppgir at de opplever høy grad av arbeidsro, samtidig som de i mindre grad mestrer arbeidsoppgavene i fagene. Er lærerne for opptatt av at det skal være stille og for lite opptatt av at elevene faktisk mestrer arbeidsoppgavene?
Mindre grad av arbeidsro, mindre grad av mestring I denne kvadranten ser vi andelen elever som oppgir at de verken opplever arbeidsro eller mestring. Dette er en elevgruppe som bør følges nøye. Kanskje det er de selv som bråker fordi de ikke opplever mestring?

Skoleeiers egenvurdering

Lokale mål- Den gode skole 2017-2021

Elevene opplever mestring og har positiv faglig utvikling og det er godt læringsmiljø i timene:

- ***Undervisningen starter opp raskt etter at timen har begynt***
- ***Elevene har et positivt forhold til læring***
- ***Elevene har respekt for hverandre***
- ***Elevene opplever at det er gode arbeidsforhold i timene***
- ***Elever opplever lærere som inspirerer til læring***

Klasseledelse handler om lærernes evne til å skape et positivt klima, etablere arbeidsro og motivere til arbeidsinnsats. De fleste elevene opplever god mestring og god arbeidsro. Skolene må likevel holde et godt øye til elever som er stille og ikke mestrer oppgavene. Å lede en klasse innebærer å skape et miljø som støtter og legger til rette for faglig og sosial læring (*Evertson & Weinstein, 2006; Wubbels, 2011*). En god klasseleder utgjør en forskjell på elevenes læringsresultat (*Marzano, 2009*), og det er hva lærer gjør i klasserommet som utgjør denne forskjellen (*Hattie, 2009*). Som klasseleder påvirker lærer elevenes læringsutbytte og atferd direkte og indirekte via påvirkning av læringsmiljøet.
Klasseledelse skal videre realisere et sentralt pedagogisk paradoks: Hvorledes skal læreren lede eleven til å lede seg selv? Hvordan skal eleven gjennom medvirkning bidra til sin egen utvikling? Formålet med skolen er å utvikle frie demokratiske mennesker som kan være til gagn for både seg selv og andre. Men å kunne lede seg selv på sikt er kun mulig gjennom en ytre påvirkning eller gjennom en oppdragelse (*von Ottingen, 2003*).

Støtte fra lærerne og faglige utfordringer

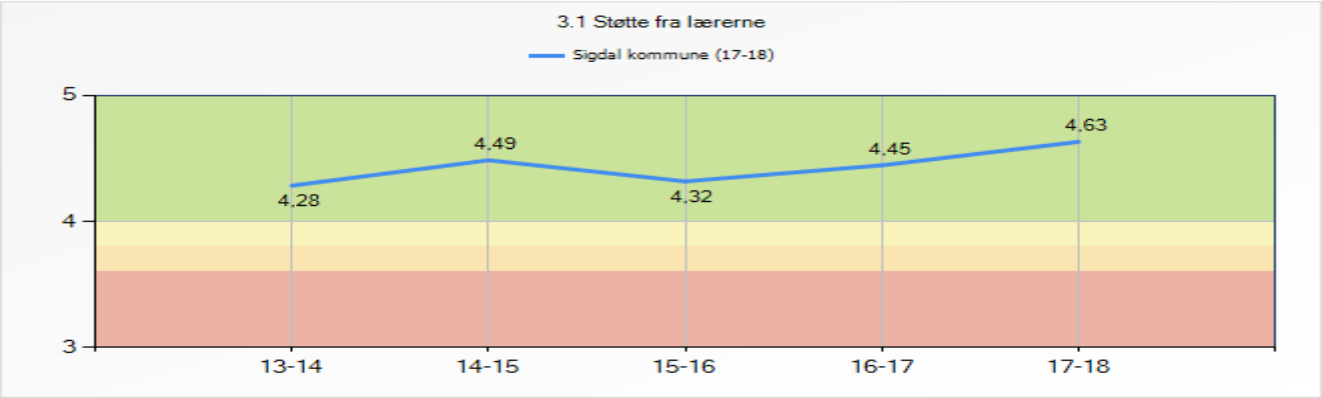

Figuren under viser svarfordelingen for elevene plassert i en firefeltstabell, som består av forholdet mellom krav og støtte. Aksen som viser krav består av variabel 1.4. Faglig utfordring, mens aksen som viser grad av støtte består av variabel 3.1. Støtte fra lærerne.

Analysen nedenfor kan derfor hjelpe oss til å stille spørsmål om hvorvidt elevene opplever tilpasset opplæring.

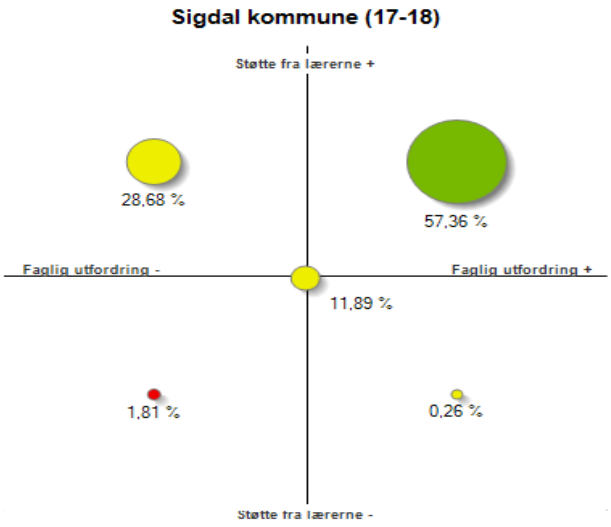

Mye støtte fra lærerne, nok faglige utfordringer I denne kvadranten ser vi andelen elever som oppgir at de både får mye støtte fra lærerne og nok faglige utfordringer i de ulike fagene. Vi forventer at elever med denne svarprofilen i større grad opplever at opplæringen er tilpasset deres læreforutsetninger.
Mindre støtte fra lærerne, nok faglige utfordringer I denne kvadranten ser vi andelen elever som oppgir at de får mindre støtte fra lærerne, men nok faglige utfordringer i de ulike fagene. Vi forventer at elever med denne svarprofilen i større grad kan oppleve at kravene blir for store, sett opp mot den støtten de får.
Midten Her ser vi hvor mange elever som gjennom sine svar i elevundersøkelsen, plasseres ved origo. Denne elevgruppen kjennetegnes ved at de får middels støtte og noen faglige utfordringer.

Mye støtte fra lærerne, færre faglige utfordringer
I denne kvadranten ser vi andelen elever som oppgir at de får mye støtte fra lærerne, men færre faglige utfordringer i de ulike fagene. Elever med denne svarprofilen opplever mye støtte, men kanskje for få krav?

Mindre støtte fra lærerne, færre faglige utfordringer
I denne kvadranten ser vi andelen elever som gjennom sine svar i elevundersøkelsen oppgir at de verken får spesielt mye støtte fra lærerne, eller faglige utfordringer. Elever med denne svarprofilen føler seg kanskje oversett?

Skoleeiers egenvurdering

Lokale mål – Den gode skole 2017-2021

Elevene opplever mestring og har positiv faglig utvikling

- ***Elevene får tilpasset opplæring***
- ***Elevene opplever lærere som inspirerer til læring***

Relasjonen mellom lærer og elev har i følge Hattie en effektstørrelse på 0.72, og er også en viktig brikke som må være på plass for at forholdene for læring skal være optimale (Hattie, 2009).
Barneskolene i Sigdal har alle fokus på skolemiljø gjennom prosjektet «Inkluderende barnehage- og skolemiljø» i regi av Utdanningsdirektoratet og Fylkesmannen i Buskerud. Skolene og barnehagene er godt i gang med å bygge god kompetanse på dette området for ivareta elevenes rettigheter. Det samlingsbaserte Læringsmiljøprosjektet i regi av Utdanningsdirektoratet og Fylkesmannen vil hjelpe oss på veien.

Skolen møter et stadig større mangfold av elever og foresatte. Alle elever og lærlinger har krav på tilpasset og differensiert opplæring ut fra deres egne forutsetninger og behov. En skole basert på likeverd forutsetter at alle elever og lærlinger får de samme muligheter til å utvikle seg. *Kilde: Kunnskapsløftet.*

Regjeringen legger vekt på tidlig innsats som en hovedstrategi for å sikre alle en god utdanning og forhindre frafall. Skolene skal tidligst mulig hjelpe, stimulere, veilede og motivere den enkelte elev til å strekke seg lengst mulig for å realisere sitt læringspotensial uavhengig av den bakgrunnen de har. Prinsippet om tidlig innsats er konkretisert i opplæringsloven. Her har skolene en lovfestet plikt til å tilrettelegge i form av tidlig innsats for elevene i fagene norsk og matematikk (§ 1-3).
Sigdal kommune ønsker å fremme et helhetlig opplæringsløp for barna. Oppvekstsektoren har utarbeidet egne rutiner for overgangene mellom barnehage og barneskole for å sikre samarbeid til barnas beste. Hensikten med felles rutiner er å sikre alle barn og unge en trygg og god skolestart, og å skape helhet og sammenheng i opplæringsløpet. Gode overganger kan bidra til bedre tilpasset opplæring og derigjennom økt læringsutbytte for elevene.

Trivsel og motivasjon

At elevene trives på skolen er et viktig mål i seg selv, og alle elever i norsk skole har en individuell rett til et miljø på skolen som fremmer trivsel (kapittel 9A i Opplæringsloven).
Samtidig viser forskning positive sammenhenger mellom god trivsel, helse og læring. Skolens arbeid med å utvikle et godt og inkluderende læringsmiljø hvor elevene trives, vil være positivt for elevenes sosiale og personlige utvikling. Det vil også fremme gode undervisningsforhold og faglig læring.
Kilde: Utdanningsdirektoratet.

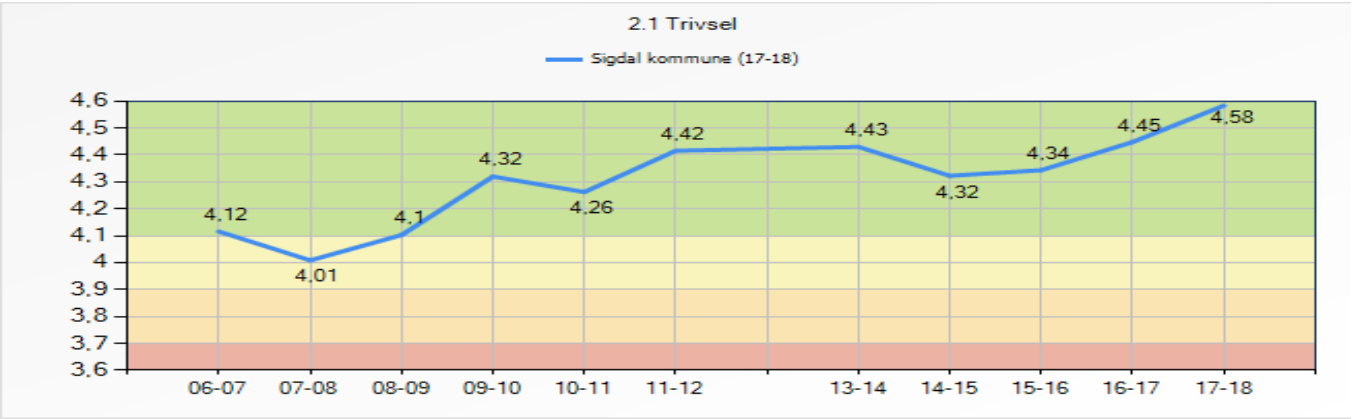

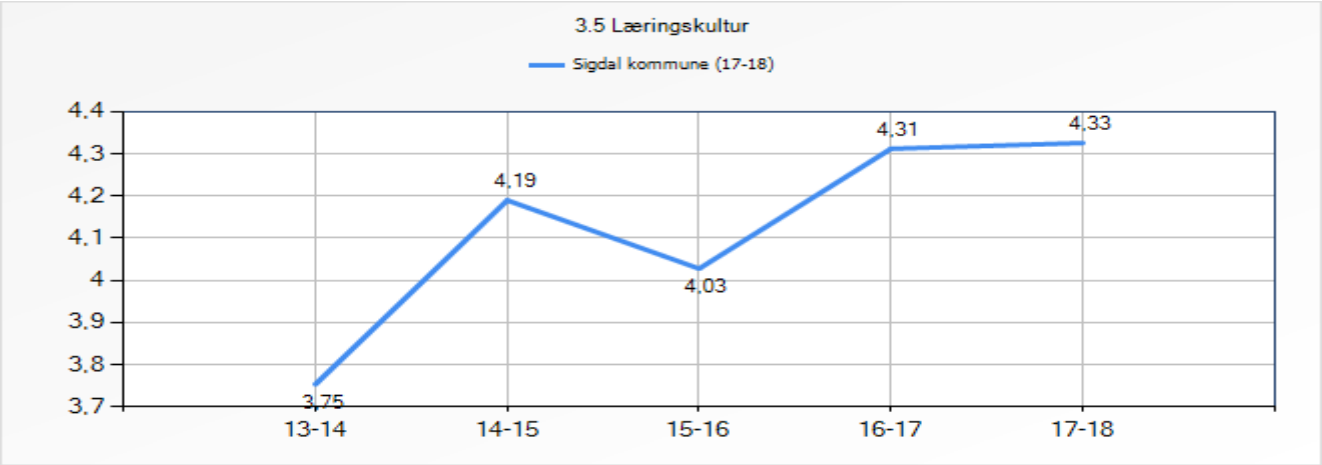

Skoleeiers egenvurdering

Lokale mål – Den gode skole 2017-2021

Alle elever opplever et trygt og inkluderende miljø på skolen og på skoleveien:

- ***Elevene gir ærlige tilbakemeldinger som viser at de har det trygt og godt på skolen.***
- ***Elevene opplever omsorg, anerkjennelse og ros av positive voksne.***
- ***Elevene opplever klassetilhørighet i et godt klassemiljø.***
- ***Elevene opplever skoleveien som trygg***

Den første PISA-undersøkelsen viste at norske 15-åringer hadde en relativt lav innsats og utholdenhet i et internasjonalt perspektiv, kombinert med at elevene ble stilt minst krav til av sine lærere når en sammenlignet med andre nordiske land. Samtidig viste det seg at det norske gjennomsnittet lå klart over gjennomsnittet for OECD-landene når det gjaldt trivsel på skolen.
Dette ble i rapporten fra Differensieringsprosjektet ansett som et tegn på en ettergivenhetskultur i skolen, som bidrar til å senke kvalitetskravene (Dale/Wærness 2003). Analyser vi har gjort viser at det er en sammenheng mellom trivsel og motivasjon. De aller fleste elevene i Sigdal opplever at de trives og mestrer skolearbeidet.

Mobbing

	Sigdal kommune (17-18)

	Sigdal kommune (17-18)
2.5 Mobbing blant elever	4,79
2.6 Digital mobbing	4,89
2.7 Mobbing fra voksne	5,00

Barn som opplever manglende tilhørighet og trivsel på skolen, og som opplever å bli krenket eller mobbet, er i risiko for å utvikle langvarige psykiske helseplager og har også høyere forekomst av somatiske plager. Nyere forskning viser også at barn som blir betegnet som «mobbere», står i like stor fare for å utvikle de samme helseplagene. Et godt psykososialt miljø og et godt læringsmiljø forebygger mobbing. En forutsetning for å kunne skape et godt miljø er planmessig forebyggende arbeid. Grafen nedenfor tabellen viser andel elever som mobbes der kategoriene 2 eller 3 ganger i måneden, omtrent 1 gang i uken og flere ganger i uken er sammenslått.

	Ikke i det hele tatt	En sjelden gang	2 eller 3 ganger i måneden	Omtrent 1 gang i uken	Flere ganger i uken	Snitt
Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene?	83,97%	13,74%	-	-	-	4,79

Skoleeiers egenvurdering

Lokale mål – Den gode skole 2017-2021

Alle elever opplever et trygt og inkluderende miljø på skolen og på skoleveien:

- ***Elevene gir ærlige tilbakemeldinger som viser at de har det trygt og godt på skolen.***
- ***Elevene opplever omsorg, anerkjennelse og ros av positive voksne.***
- ***Elevene opplever klassetilhørighet i et godt klassemiljø.***
- ***Elevene får sitteplass i skolebussen.***
- ***Elevene opplever skoleveien som trygg***

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. For å sikre elevene denne retten, har skolen en aktivitetsplikt etter oppll. § 9 A-4. Formålet med denne aktivitetsplikten er å sikre at skolene handler raskt og riktig når en elev ikke har det trygt og godt på skolen.

Skolens aktivitetsplikt er delt i fem handlingsplikter. Alle som arbeider på skolen har plikt til å *følge med, gripe inn og varsle* hvis de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Skolen har plikt til å *undersøke og sette inn egnede tiltak* som sørger for at eleven får et trygt og godt skolemiljø.

Analyser av elevundersøkelsen viser at skoler som strever mye med mobbing har lavere læringsresultater. Høsten 2016 er spørsmålene om mobbing revidert. Derfor har vi mindre historikk, men spørsmålene er i følge utdanningsdirektoratet så mye bedre egnet til å analysere mobbing at det er verdt kostnaden i tapt historikk. I Sigdal kommune ble det i 2017 utarbeidet en plan for et trygt og godt miljø i barneskolene. Barnehagene har dokumentet manifest mot mobbing. Sigdal kommune er et lokal samfunn med MOT. I barnehagene og skolene brukes programmet Mitt valg. Det er avholdt kurs for de ansatte i barnehagen og lærerne i 2017. I ungdomsskolen følges MOT- programmet. Siste undersøkelsen ble foretatt i 2017, og på bakgrunn av resultatene er det utarbeidet en tiltaksplan « Ung i Sigdal». Det er utarbeidet et overgangshefte mellom

barnehage og skole. Det er viktig å se sammenhengen mellom barnehage og skole, når vi arbeider med barn og voksnes relasjonelle og sosiale kompetanse. Det legges vekt på å lære av hverandre og skape en god sammenheng mellom barnehage og skole. Dette arbeidet videreføres og videreutvikles i prosjektet inkluderende barnehage – og skolemiljø.

Elevdemokrati og medvirkning

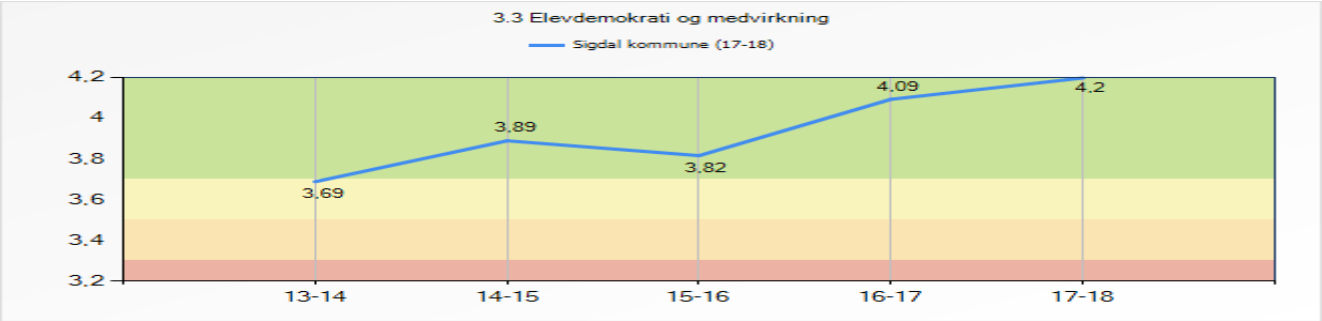

Indeksen viser elevenes opplevelse av hvorvidt det er mulig å medvirke i arbeidet med fagene, og om de får være med og avgjøre klasseregler og delta i elevrådsarbeid.

Skoleeiers egenvurdering

Lokale mål – Den gode skole 2017-2021

Elevene opplever at de voksne tar innspill fra elevrådet på alvor:

- ***Elevene læres opp i hvordan de skal fremme egne saker og synspunkter***

Et demokratisk samfunn forutsetter at innbyggerne slutter opp om grunnleggendeverdier, og at de deltar aktivt i samfunnslivet. For de fleste nordmenn er det første møte med demokratiet når de velger tillitsvalgte i elevrådet for første gang. Ifølge opplæringsloven § 11-2 skal det for hver grunnskole være et elevråd med representanter for elevene. Elevrådet skal blant annet jobbe med læringsmiljø, arbeidsforhold og velferdsinteressene til elevene. Det er opprettet elevråd ved alle skolene i Sigdal.

Læringsresultater i norsk

Nasjonale prøver i lesing
Nasjonale prøver er en del av nasjonalt kvalitetsvurderingssystem (NKVS). NKVS skal bidra til kvalitetsutvikling på alle nivåer i grunnopplæringen, med henblikk på tilpasset opplæring og økt læringsutbytte for den enkelte elev. I tillegg skal det danne grunnlag for lokalt vurderings- og utviklingsarbeid gjennom skoleeiers og skoleleders tilrettelegging for vurderinger og oppfølging av resultater. Nasjonale prøver i lesing skal kartlegge i hvilken grad ferdighetene til elevene er i samsvar med målene for lesing som grunnleggende ferdighet, slik den er integrert i kompetansemål i læreplaner for fag i LK06. Dette innebærer at nasjonale prøver i lesing ikke er en prøve i norskfaget.
De nasjonale prøvene i lesing omfatter tre aspekter ved lesing. Elevene viser at de kan: Finne informasjon, forstå, tolke og reflektere over form og innhold i teksten.

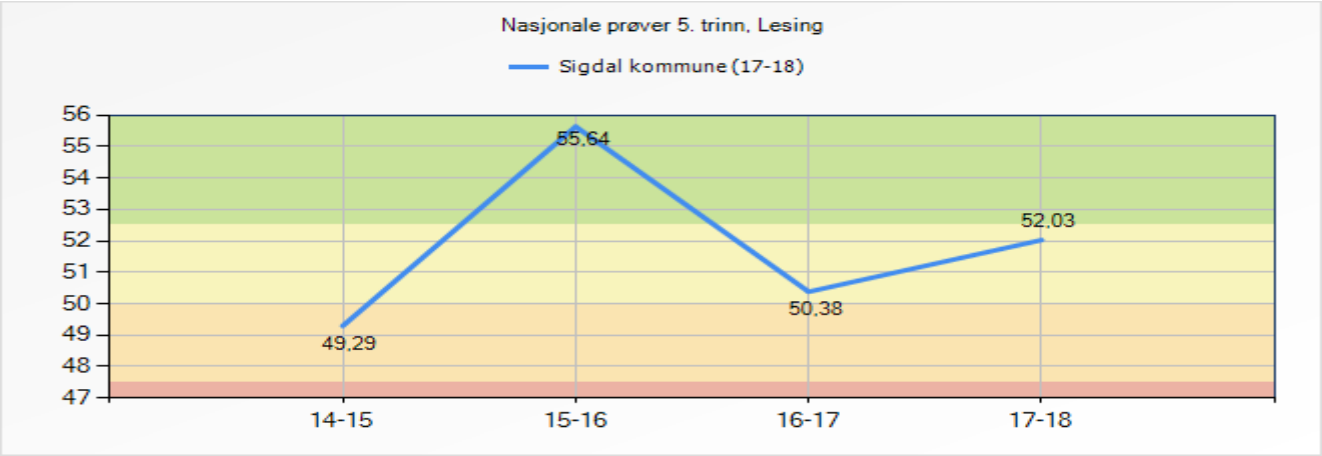

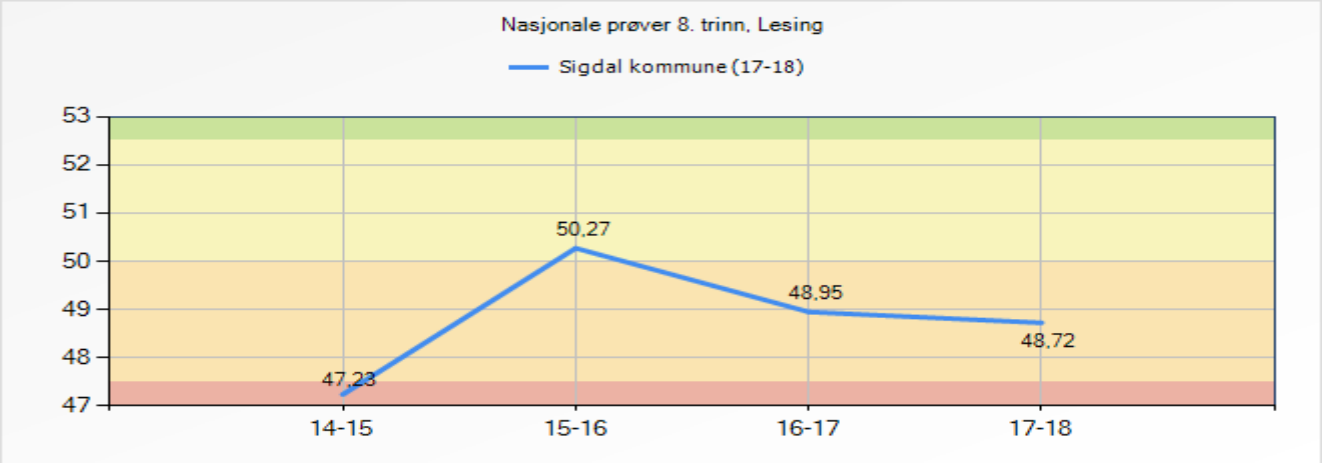

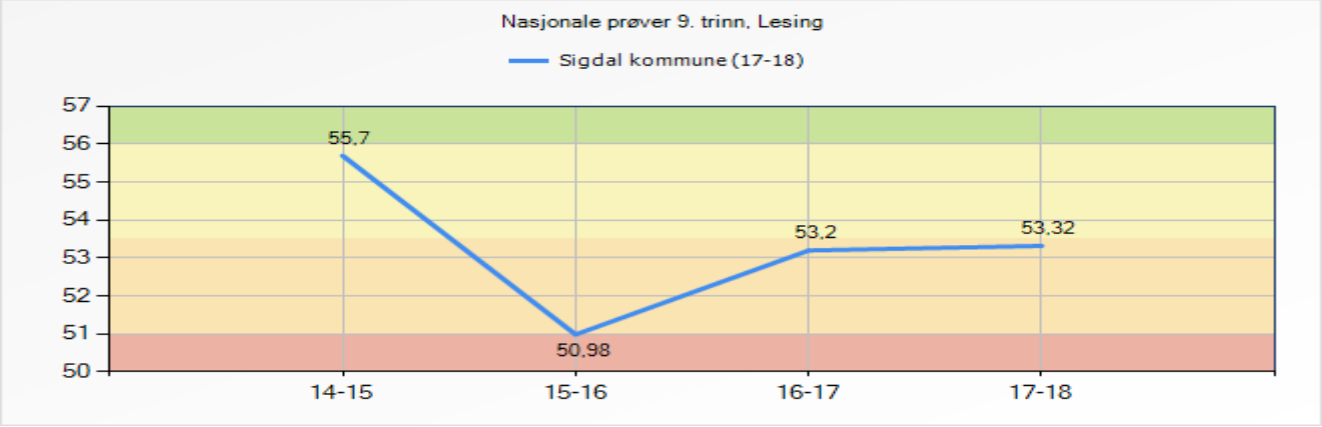

Eksamen og standpunktkarakterer i norsk

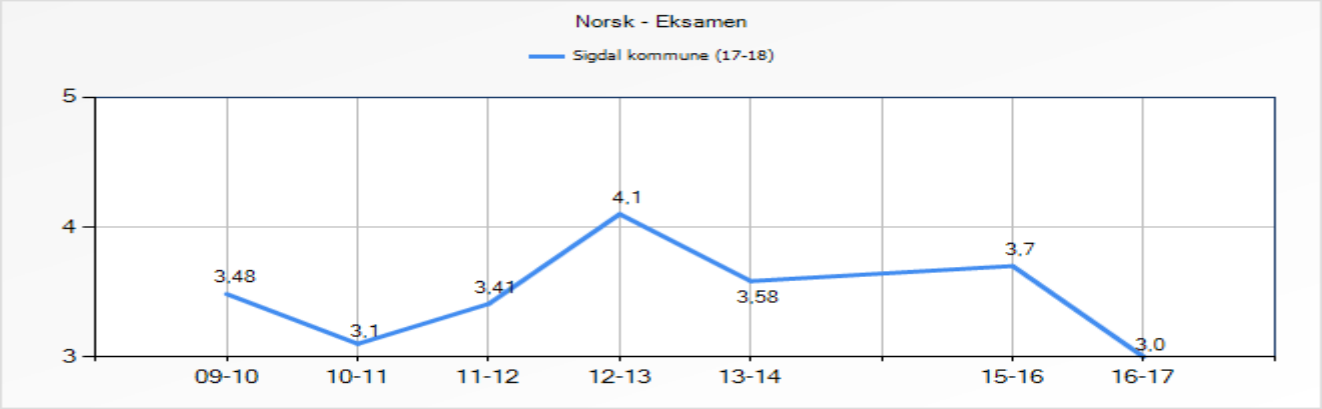

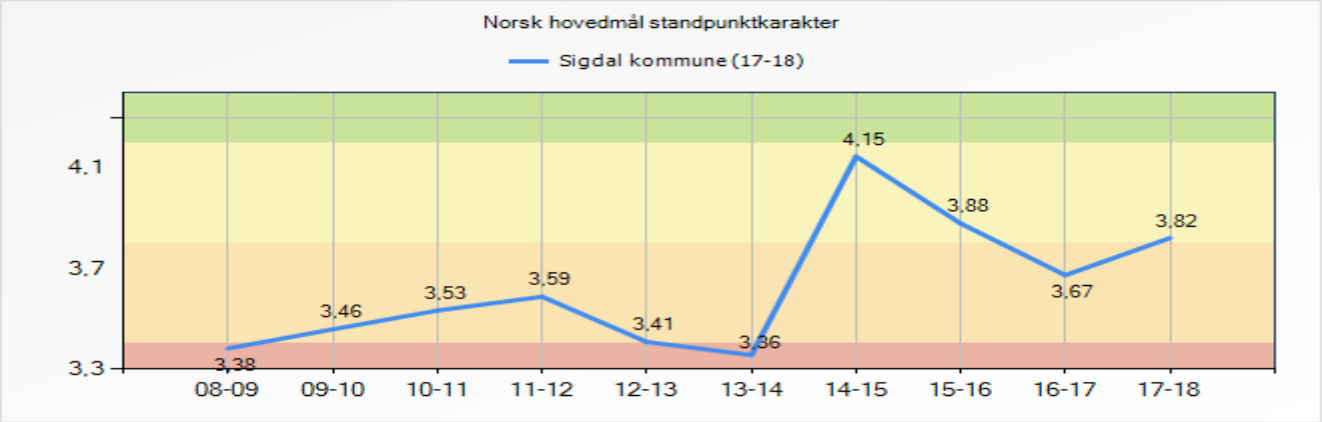

Skoleeiers egenvurdering

Lokale mål – Den gode skole 2017-2021

Elevene i Sigdalsskolen oppnår gode skoleprestasjoner:

- ***Grunnskolepoeng som viser karaktergrunnlaget som elevene går ut med fra grunnskolen i Sigdal skal over tid gjenspeile at man er på nasjonalt nivå eller bedre.***
- ***Resultater i Sigdalsskolen skal over tid gjenspeile at man er på nasjonalt nivå eller bedre***

Nasjonale prøver i lesing ble digitale først høsten 2016. Det betyr at det er 16/17 (fjorårets) og 17/18 (årets) som kan sammenlignes direkte. Det presiseres derfor at resultater fra før høsten 16 ikke kan sammenlignes med senere prøveresultater når det gjelder snittverdiene. I Sigdal har vi relativt små elevgrupper på trinnet. Statistikk og prosenter kan slå relativt kraftig ut pr. elev. Dette påvirker igjen resultatene i elevgruppene, og vi får ulike kullvariasjoner fra år til år. En annen tendens i Sigdal er at vi ofte har gode resultater i lesing på 5. trinn, men at målingen i 8. trinn gir grunnlag for å se nærmere på arbeidet på mellomtrinnet. Slik er det også i år. Vi ser også at kullet som går i 8 trinn, hadde et lavt resultat når de gikk i 5. trinn, selv om dette ikke kan sammenliknes direkte. 9 trinn (53,32)har hatt en utvikling i positiv retning fra 8. trinn (48,95).

Læringsresultater i matematikk

Nasjonale prøver i regning
Nasjonale prøver i regning skal kartlegge i hvilken grad ferdighetene til elevene er i samsvar med mål for regning som grunnleggende ferdighet, slik den er integrert i kompetansemålene i læreplanen for fag i LK06. Dette innebærer at nasjonale prøver i regning ikke er en prøve i matematikk som fag.
De nasjonale prøvene i regning dekker tre innholdsområder: tall, måling og statistikk

Prøvene i regning tar utgangspunkt i hvordan elevene bruker regning i ulike faglige og dagligdagse sammenhenger. Dette innebærer at elevene forstår hvordan de kan: Løse en gitt utfordring, kan løse problemet ved hjelp av regneoperasjoner, kan vurdere om svarene er rimelige og om de har effektive strategier for enkel tallregning.

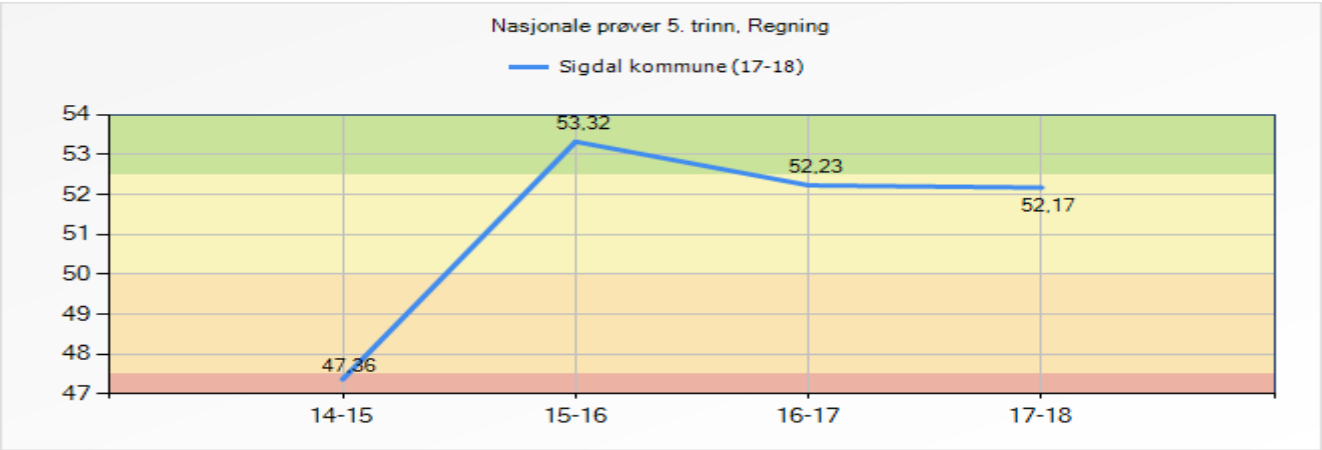

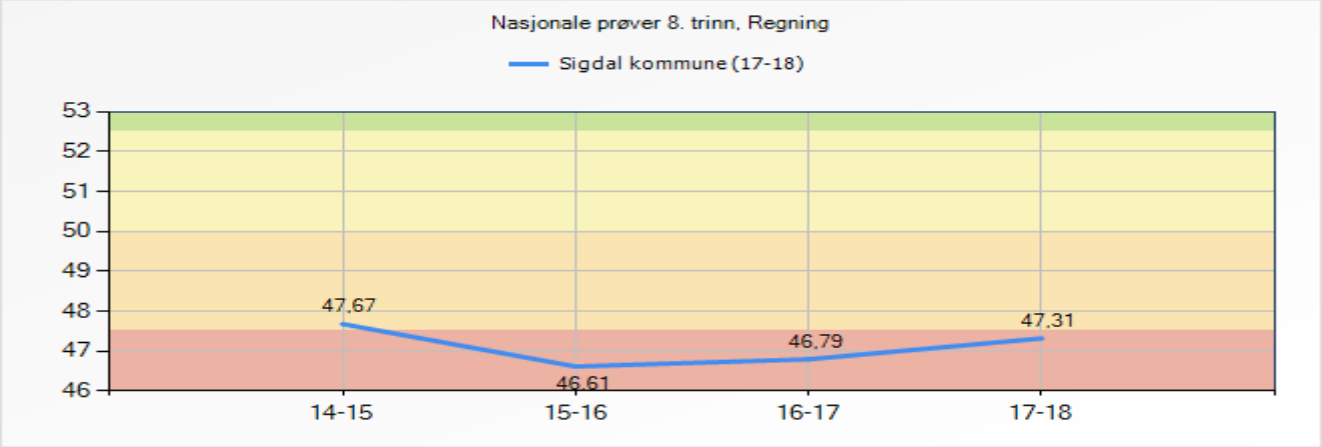

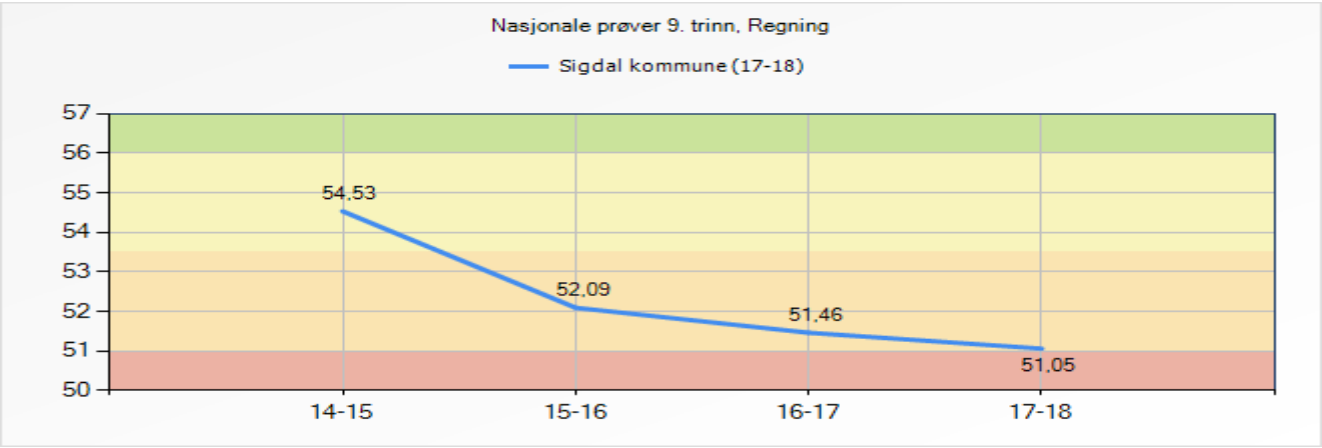

Eksamen og standpunktkarakterer i matematikk

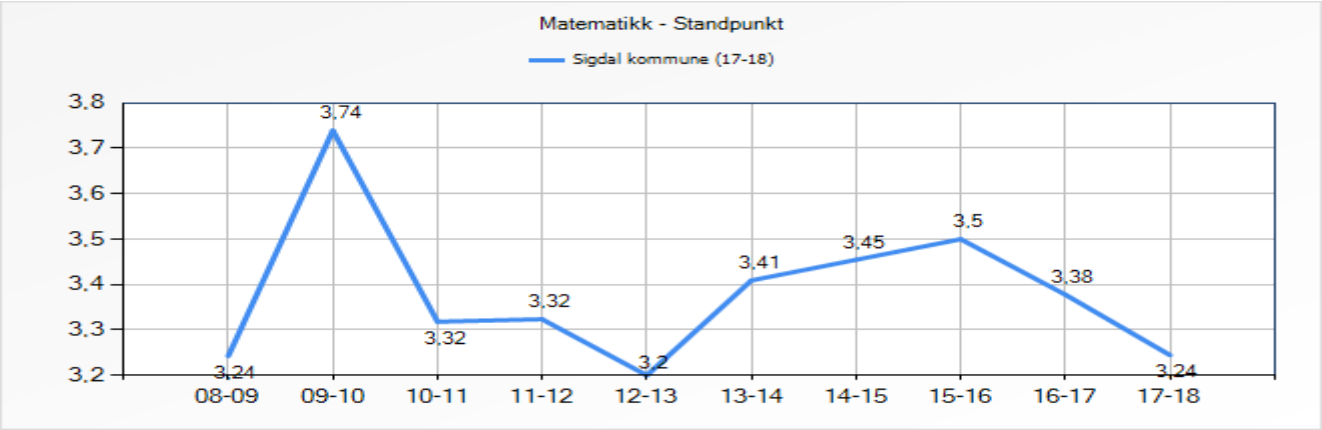

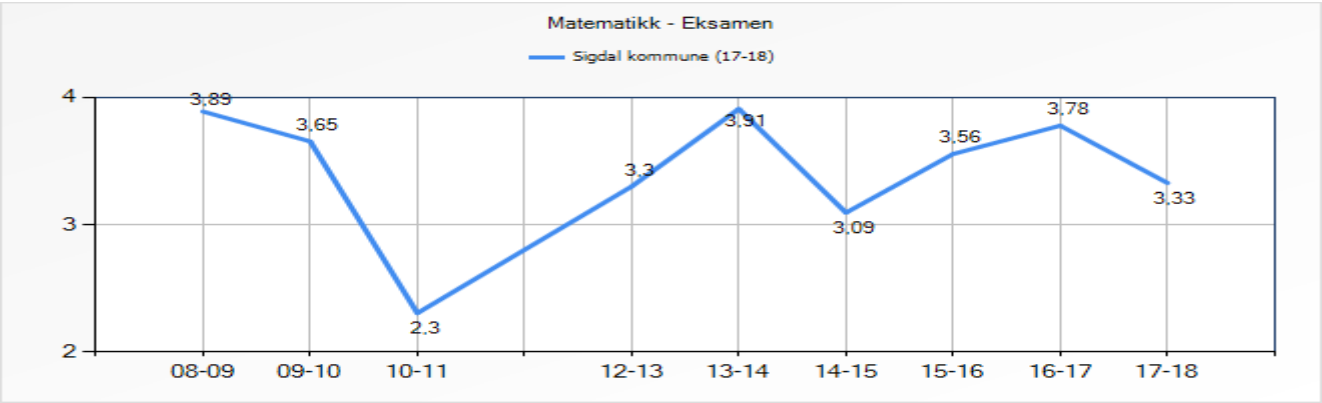

Skoleeiers egenvurdering

Lokale mål – Den gode skole 2017-2021

Elevene i Sigdalsskolen oppnår gode skoleprestasjoner:

- ***Grunnskolepoeng som viser karaktergrunnlaget som elevene går ut med fra grunnskolen i Sigdal skal over tid gjenspeile at man er på nasjonalt nivå eller bedre.***
- ***Resultater i Sigdalsskolen skal over tid gjenspeile at man er på nasjonalt nivå eller bedre.***

Vi har satset på matematikk gjennom videreutdanning av lærere. I Sigdal har vi relativt små elevgrupper på trinnet. Dette påvirker igjen resultatene og statistikken på nasjonale prøver. Vi får ulike kullvariasjoner fra år til år. En annen tendens i Sigdal er at vi ofte har positive resultater i regning på 5. trinn, men at målingen i 8. trinn gir grunnlag for å se nærmere på arbeidet på mellomtrinnet. Slik er det også i år. Vi ser også at kullet som går i 8 trinn, hadde et lavt resultat når de gikk i 5. trinn, selv om dette ikke kan sammenliknes direkte. Fra neste år av stiger kurven på 5. trinn for de kullene som skal inn på ungdomsskolen fremover. Så det blir spennende å se om tallene våre gjenspeiler seg positivt i de neste årene i regning for 8. trinn. 10. trinn var oppe i eksamen i matematikk og fikk snittkarakter på 3,2. Dette var et kull som fra 8. trinn hadde et bekymringsfullt resultat på nasjonale prøver, men som sakte og sikkert har arbeidet seg videre, og strukket seg positivt. Det er inngått en avtale med Fylkeskommunen, Modum kommune og Sigdal kommune om satsing på matematikkfaget. Dette er på rektornivå, og vil bli fulgt opp av kommunalsjefene.

Læringsresultater i engelsk

Nasjonale prøver i engelsk

Engelsk er ikke en del av de grunnleggende ferdighetene som er integrert i kompetansemål for læreplanene i alle fag i LK06. Prøvene tar utgangspunkt i kompetansemål i ett fag – engelsk. Oppgavene (på 5. steget) er knyttet til disse ferdighetene: finne informasjon, forstå hovedinnholdet i enkle tekster, forstå vanlig ord og uttrykk knyttet til dagligliv og fritid. Forstå ord og uttrykk fra sammenhengen de brukes i og bruke vanlige grammatiske strukturer, småord og enkle setningsmønstre.

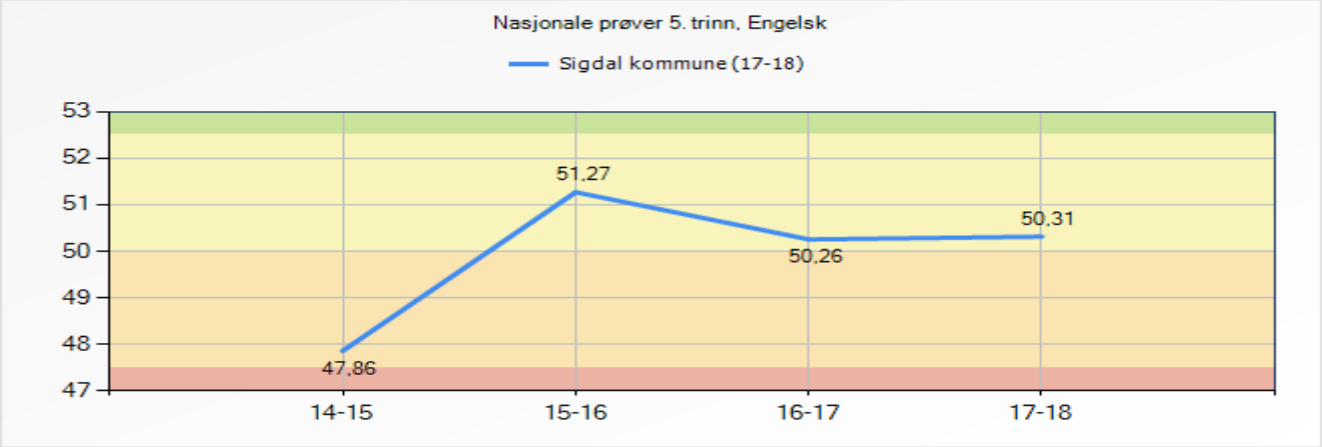

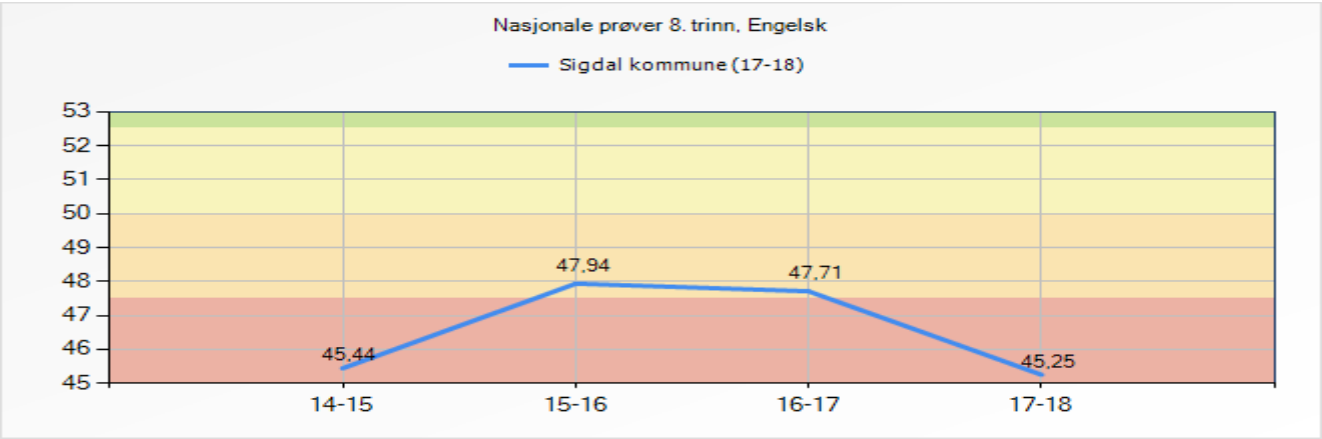

Eksamen og standpunktkarakterer i engelsk

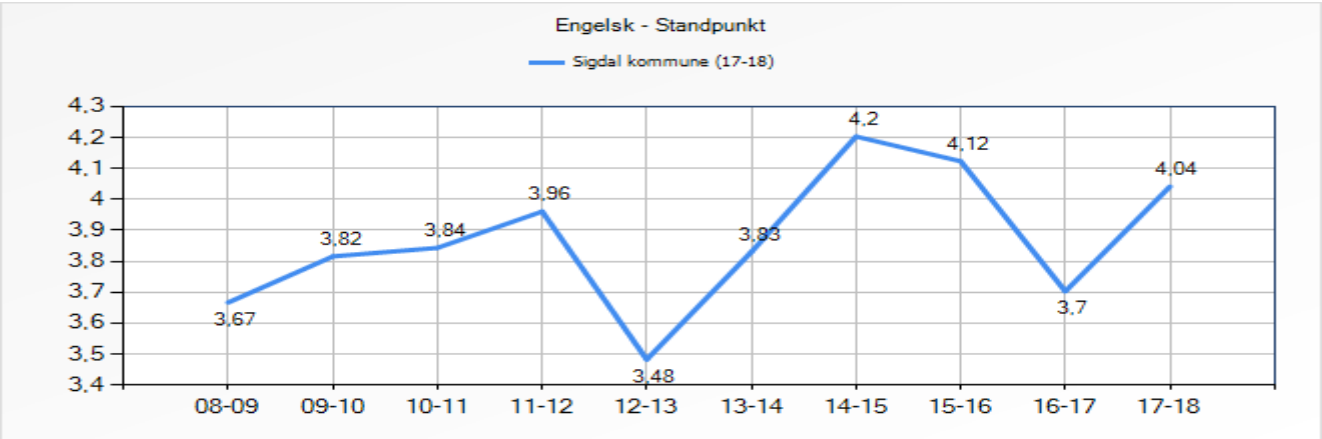

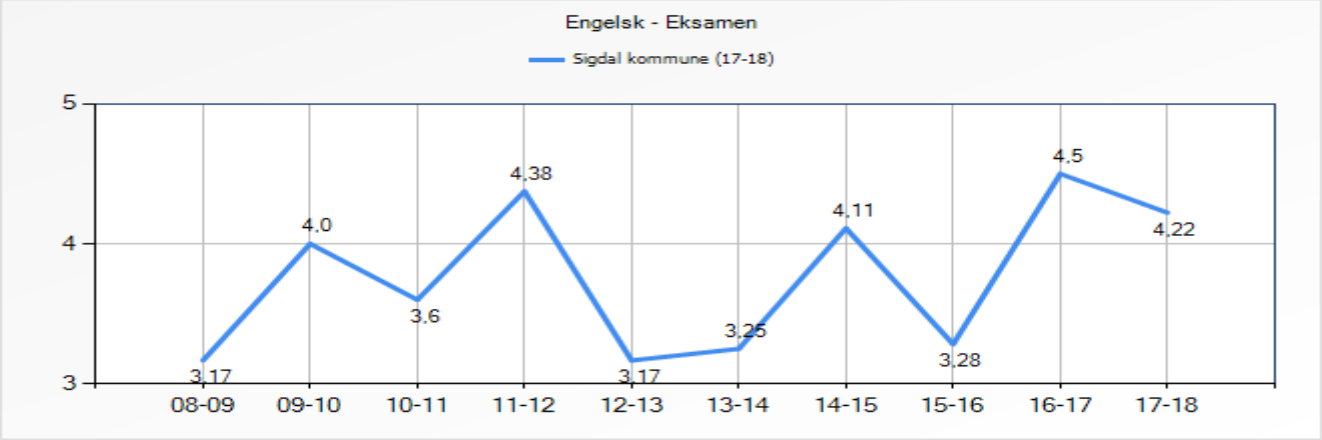

Skoleeiers egenvurdering

Lokale mål – Den gode skole 2017-2021

Elevene i Sigdalsskolen oppnår gode skoleprestasjoner:

- ***Grunnskolepoeng som viser karaktergrunnlaget som elevene går ut med fra grunnskolen i Sigdal skal over tid gjenspeile at man er på nasjonalt nivå eller bedre.***
- ***Resultater i Sigdalsskolen skal over tid gjenspeile at man er på nasjonalt nivå eller bedre.***

I Sigdal har vi relativt små elevgrupper på trinnet. Statistikk og prosenter kan slå kraftig ut. Dette påvirker igjen resultatene i elevgruppene, og vi får ulike kullvariasjoner fra år til år. Vi ser i Sigdal at engelsk har vært en tilbakevendende utfordring. De siste årene har vi hatt positiv utvikling for 5. trinn. Målingen i 8. trinn gir grunnlag for å se nærmere på arbeidet på mellomtrinnet. Vi ser også at kullet som går i 8 trinn, hadde et relativt lavt resultat når de gikk i 5. trinn, selv om dette ikke kan sammenliknes direkte.

Grunnskolepoengsum

Her kan du se grunnskolepoengsummen for Sigdal ungdomsskolen over de siste årene. Grunnskolepoengsummen har stor betydning for, og sterk sammenheng med gjennomføring av videregående skole. Andelen som fullfører og består innen fem år er høyere blant elever som tar studieforberedende utdanningsprogram, enn blant elever som tar yrkesfaglige utdanningsprogram. Dersom man tar høyde for antall grunnskolepoeng elevene har med seg inn i videregående opplæring, er det like stor andel som fullfører og består blant elever i yrkesfaglige utdanningsprogram, som blant elever i studieforberedende utdanningsprogram.

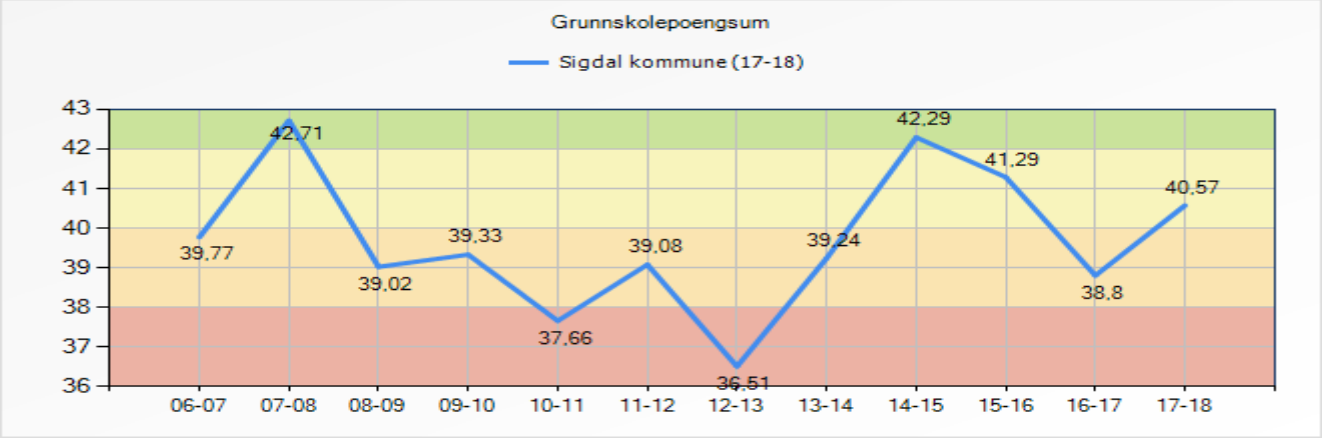

Skoleeiers egenvurdering

Lokale mål – Den gode skole 2017-2021

Elevene i Sigdalsskolen oppnår gode skoleprestasjoner:

- ***Grunnskolepoeng som viser karaktergrunnlaget som elevene går ut med fra grunnskolen i Sigdal skal over tid gjenspeile at man er på nasjonalt nivå eller bedre.***
- ***Resultater i Sigdalsskolen skal over tid gjenspeile at man er på nasjonalt nivå eller bedre.***

Det er en sterk sammenheng mellom resultatene på nasjonale prøver i lesing på 5. trinn og grunnskolepoeng etter avsluttet 10. trinn. Det er en forskjell på 14 grunnskolepoeng mellom de 10 prosent av elevene som presterte lavest og de 10 prosent som presterte høyest på nasjonale prøver i lesing på 5. trinn. Dette gjelder både gutter og jenter. Kilde: Utdanningsspeilet, hentet fra SSB.

I Sigdal kommune ser vi også denne sammenhengen. Skoleåret 2017/2018 hadde vi et 10. trinn som presterte på gjennomsnittsnivå da de gikk i 5. trinn. Årskullet 2016/2017 presterte på et lavere nivå i nasjonale prøver i lesing i 5. trinn. Det er en sammenheng mellomårskull og prestasjoner.

Gjennomføring av videregående skole
Det er viktig å være oppmerksom på at data for gjennomføring ikke er endelige før det har gått fem år. Det vil si at vi må gå fem år tilbake i tid for å se reelle gjennomføringstall.
Grafene nedenfor viser gjennomføringen av vg1, vg2 og vg3. Vertikalaksen viser gjennomføring i prosent, og horisontalaksen markerer hvilke avgangskull fra ungdomskolen vi ser gjennomføringen for.
For eksempel: gjennomføringsprosenten for 15-16i tabellen "fullført og bestått vg1" betyr at 94,23 % av elevkullet som gikk ut av ungdomsskolen i 15-16 har bestått vg1.
Her telles alle elever, uavhengig av om de har gått på offentlige eller private videregående skoler.

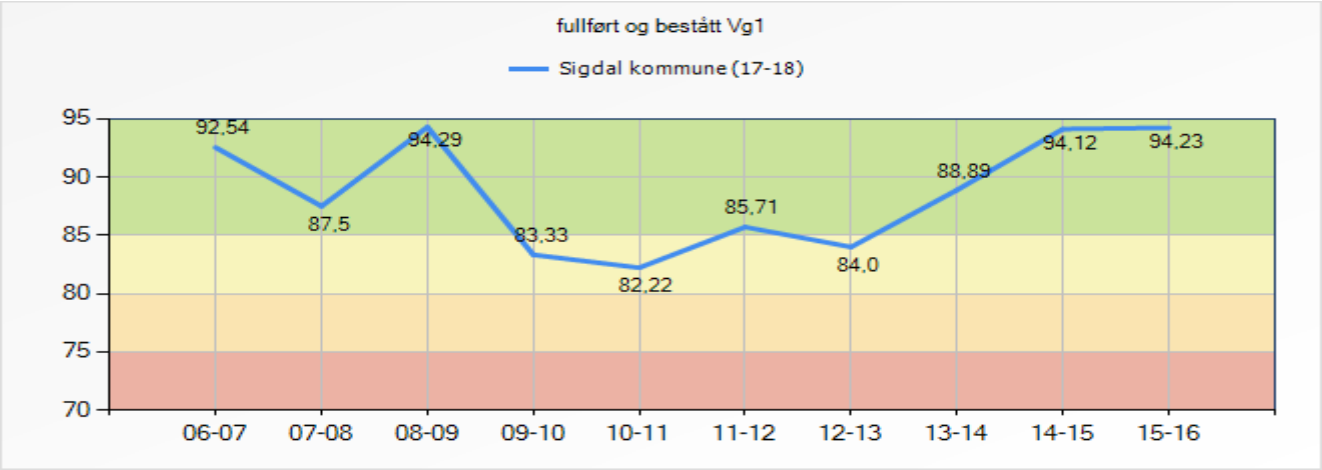

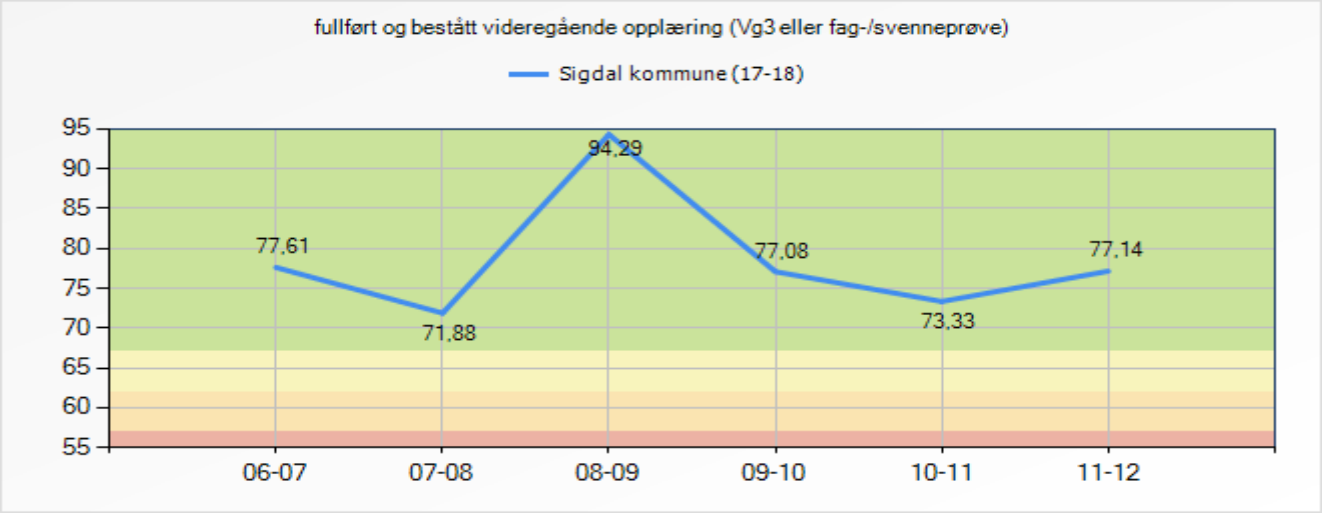

Skoleeiers egenvurdering

Lokale mål – Den gode skole 2017-2021

Elevene i Sigdal får en kompetanse som gir utviklingsmuligheter videre:
- ***De aller fleste elever kommer inn på sitt første valg ved opptak til videregående opplæring***
- ***Sigdalselevene gjennomfører videregående skole***

Det er markant forskjell i gjennomføringsgrad i videregående opplæring mellom de som starter studieforberedende utdanningsprogram det året de fyller 16 år og elever som starter når de er 17 år eller eldre. For elever som startet på grunnkurs det året de fylte 16 år har 84 prosent studiekompetanse etter fem

år innen de studieforberedende utdanningsprogram, mens for de som startet det året de fylte 17 år har bare 41 prosent oppnådd studiekompetanse innen samme periode. I Sigdal startet alle elevene i videregående skole rett etter de var ferdig med grunnskolen. Vi har i dag en gjennomføringsprosent på 94,23 %.

Utviklingsmelding for 2018

Barnehager og barneskolene i Sigdal har og skal ha fokus på «Inkluderende barnehage og skolemiljø» skoleåret 2018/2019. Saken ble behandlet 26.september 2018 av planutvalget for oppvekst og kultur i sak 27/18.

Sigdal ungdomsskole hadde eget seminar i april 2018 hvor de la utviklingsplan for 2018 og frem til 2020: Skolemiljø, vurdering, Livsmestring og nye læreplaner er tema.

Relevant bakgrunnslitteratur og lenker

Evaluering av norske skolekommuners tilstandsrapporter
SSB: Sosial reproduksjon av utdanning?
SSB: Hva vet vi om lærertetthet?
Utdanningsspeilet: Grunnskolepoeng, karakterer og relevante sammenhenger
Stavanger kommune: godt balansert mellom tellinger og fortellinger
Viviane Robinson: Elevsentrert skoleledelse (2014)
Knut Roald: Kvalitetsvurdering som organisasjonslæring (2012)
John Hattie: Synlig læring (2013)
Dylan Williams: Embedded Formative Assessment (Strategies for Classroom Assessment that drive Student Engagement and Learning (2017)
Klasseledelse på ungdomstrinnet
Grunnlagsrapport

conexus insight
Kvalitetssikret av Conexus